

Korkeakoulujen opiskelun ja opetuksen tukipalveluiden ja hallinnon (OPI) viitearkkitehtuuri

KOOTuki 8.2.2019

CSC – Suomalainen tutkimuksen, koulutuksen, kulttuurin ja julkishallinnon ICT-osaamiskeskus

Esityksen sisältö

Ajankohtaista

Työpaketti 1: Hallintamalli ja arkkitehtuuriperiaatteet

- Hallintamalli
- OPI-viitearkkitehtuurin rakenne ja rajaukset
- Arkkitehtuuriperiaatteet
- Sidosarkkitehtuurit

Työpaketti 2: Toimijat ja roolit

- Oppijan ja opiskelijan keskeiset roolit, muut korkeakoulujen keskeiset toimijat, muut korkeakoulukentän toimijat

Työpaketit 3 & 4

- Ensimmäinen luonnos toiminta-arkkitehtuurista: oppijan polku, oppijan käyttämät palvelut, palveluita tuottavat prosessit

Työskentelyn eteneminen

Ajankohtaista

OPI-viitearkkitehtuurin työstäminen loppuvuonna ja alkuvuoden aikana

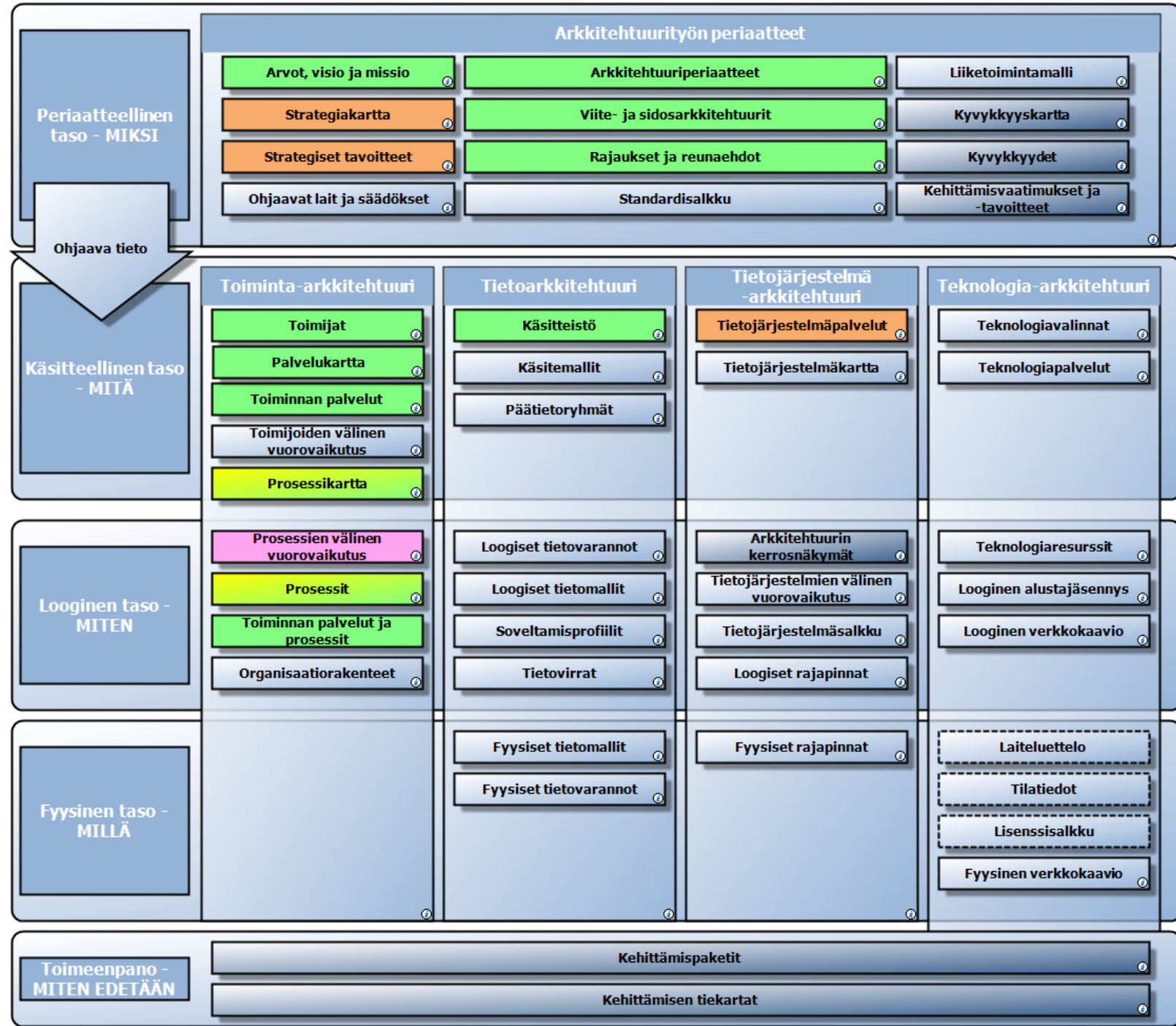
- Synergian työpaja 21.-22.1.2019
 - Oppijan polun, hallintamallin ja arkkitehtuuriperiaatteiden työstö ja kommentointi
 - Osallistujia noin 40
- Iskuryhmän työskentely etänä ja lähipäivissä säännöllisesti
 - Koko iskuryhmän kokoukset kuukausittain
 - Iskuryhmän sisäiset pienryhmät työskentelevät eri työpakettien parissa
 - Palveluiden ja prosessien ryhmittely ja kuvaaminen
 - Oppijan polun tarkentaminen
- Materiaalit koottu Excel-taulukkoon ja työpakettien wiki-sivuille
 - Tuotetaan sekä kirjalliset versiot että kuvat

Viitearkkitehtuuripäivityksen edistäminen: työpaketit

- Työpaketti 1: Hallintamalli ja arkkitehtuuriperiaatteet
- Työpaketti 2: Toimijat ja roolit OPI-viitearkkitehtuurissa
- Työpaketti 3: Oppijan polku
- Työpaketti 4: Prosessit, palvelut & priorisointi
- Työpaketti 5: Visualisointi ja viestintä
- Työpaketti 6: Käyttäjätarinat (OPI-viitearkkitehtuurin hyödyntämisen näkökulmasta)

Arkkitehtuuripäivityksen eteneminen suhteessa JHS 179 viitekehykseen

Työpaketti 1: hallintamalli ja arkkitehtuuriperiaatteet

- Nykyisessä arkkitehtuurissa lyhyesti määritelty arkkitehtuurin hallinta, arkkitehtuuriperiaatteita ei ole kirjattu
- Päivityksen yhteydessä OPI-viitearkkitehtuurille päätettiin kirjata yksinkertainen ja selkeä hallintamalli sekä arkkitehtuuriperiaatteet, jotka yhdessä ohjaavat viitearkkitehtuurin kehittämistä ja ylläpitämistä.
- Tavoitteena erityisesti tukea arkkitehtuurin jatkuvuutta ja tarjota väylä palautteen antamiselle ja kehitystarpeiden esiintuomiselle

Hallintamalli

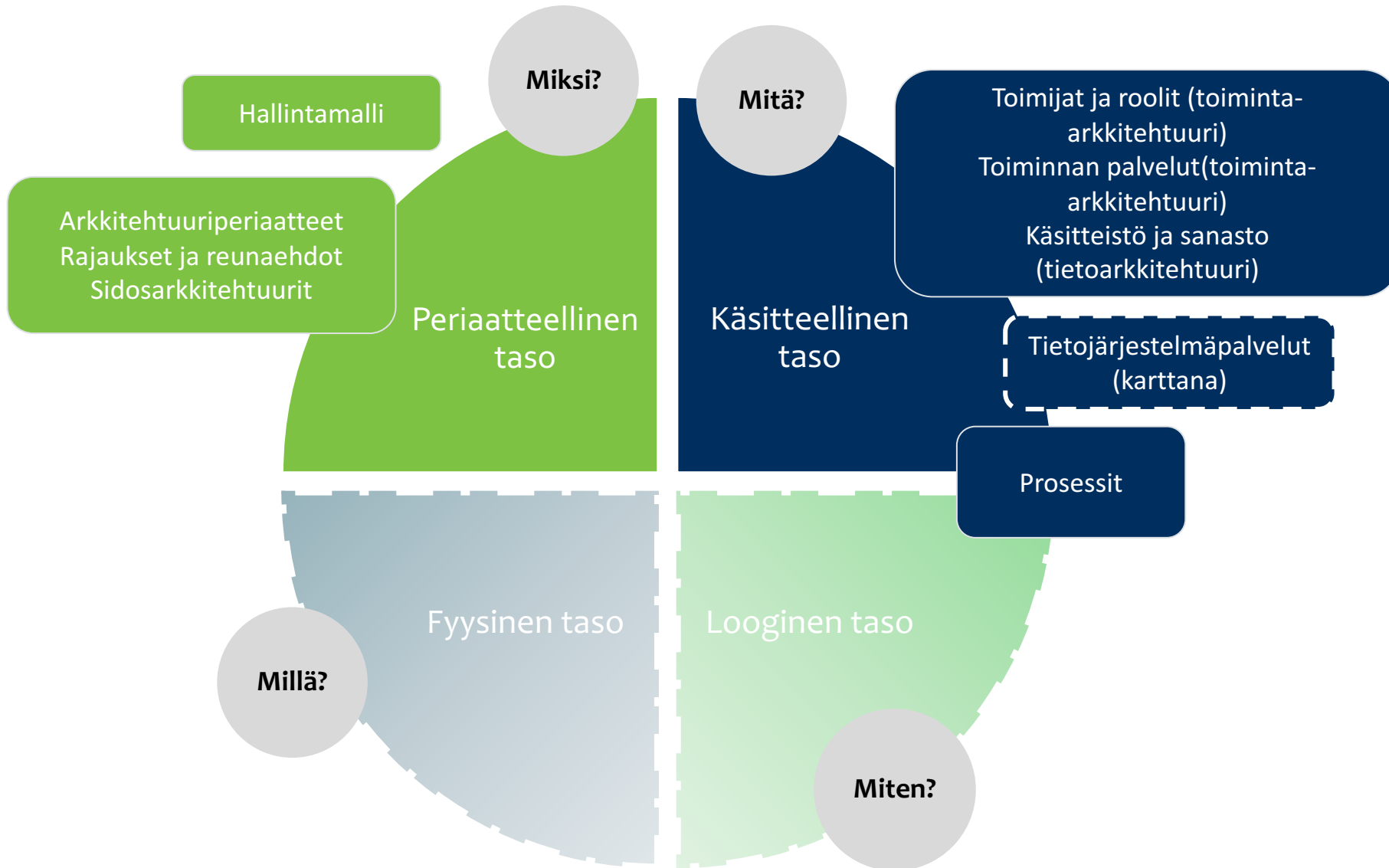

Hallintamalli kuvaa miten arkkitehtuurityön ja kokonaisarkkitehtuurin hallinta organisoidaan, mitä rooleja hallintaan kuuluu sekä miten kokonaisarkkitehtuurityötä käytännössä tehdään. (JHS179)

Hallintamallissa kuvattu

- Viitearkkitehtuurin organisointi
- Suuntaviivat hyödyntämiseen ja päivittämiseen sekä jatkuvan palautteen keräämiseen
- Arkkitehtuurin dokumentointi ja säilytys

OPI-viitearkkitehtuurin rakenne

Keskeiset rajaukset (tarkemmat tiedot Eduuni-sivulla)

1. Arkkitehtuurikuvauksissa keskitytään **periaatetasoon** ja **toiminta-arkkitehtuuriin**
2. Fyysinen taso on rajattu arkkitehtuurin ulkopuolelle
3. OPI-viitearkkitehtuuri keskittyy opiskelun ja opetuksen tuen ratkaisuihin
4. Arkkitehtuurin ulkopuolelle rajattu lait ja säädökset

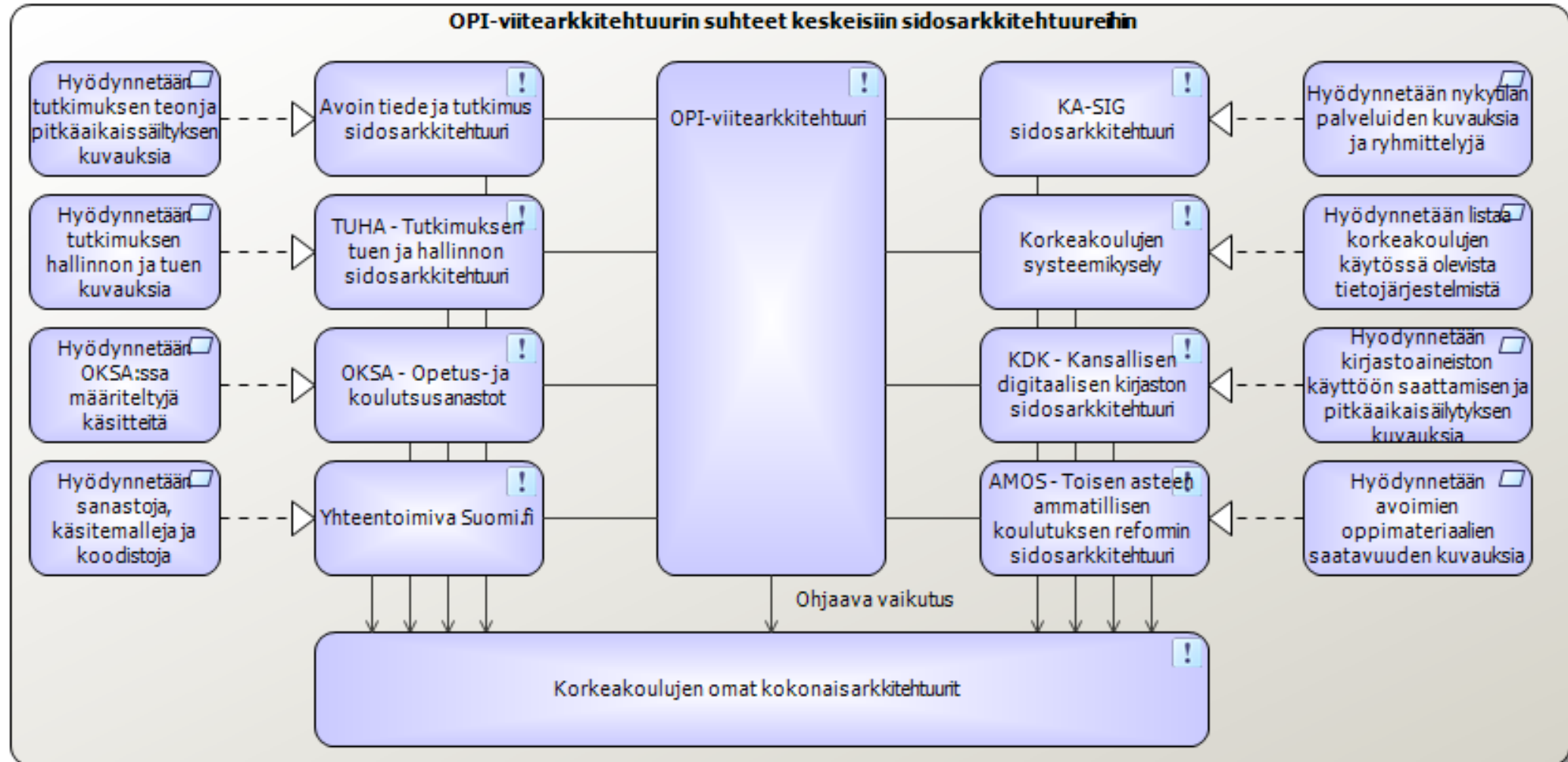
Keskeiset arkkitehtuuriperiaatteet

OPI-viitearkkitehtuuri toimii korkeakoulujen yhteisenä viitekehystenä, jonka avulla voidaan jäsentää yhteisiä toimintoja sekä tukea korkeakoulujen kehittymistä, jotta voidaan vastata toimintaympäristön muutoksiin sekä tuleviin haasteisiin. Arkkitehtuuri määrittää puitteet toimintojen tarkemmalle kehittämiselle, suunnittelulle ja toteuttamiselle korkeakouluissa. OPI-viitearkkitehtuuri ohjaa korkeakoulujen omia kokonaisarkkitehtuureita. OPI-viitearkkitehtuurin kehittämistä sekä ylläpitämistä ohjaavat yhteisesti sovitut periaatteet sekä hallintamalli.

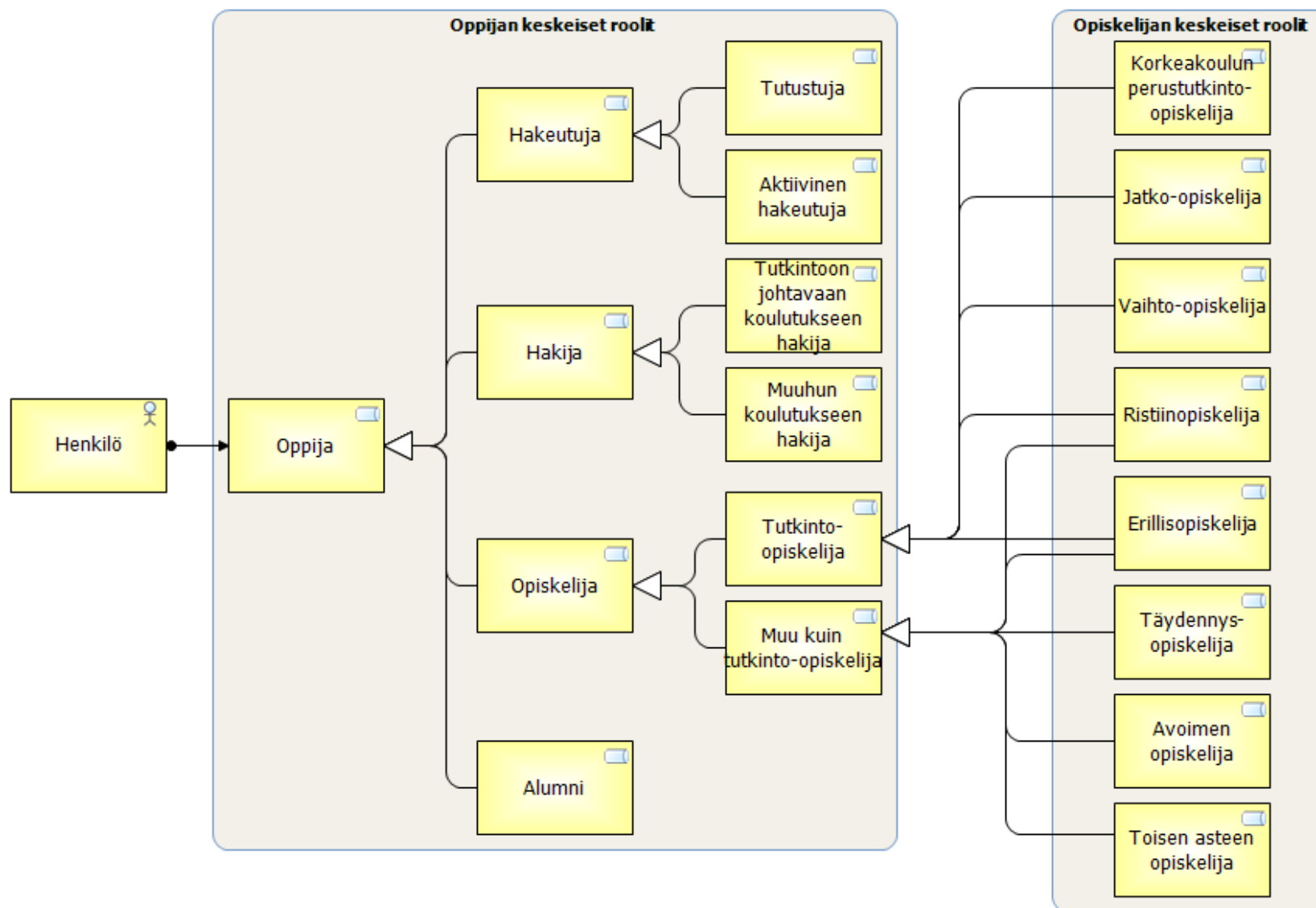
Arkkitehtuuriperiaatteissa kuvattu

- Yleiset periaatteet
- Toiminta-arkkitehtuurin kohdistuvat periaatteet
- Tietoarkkitehtuuriin kohdistuvat periaatteet
- Tietojärjestelmäarkkitehtuurin ja integraatioiden periaatteet

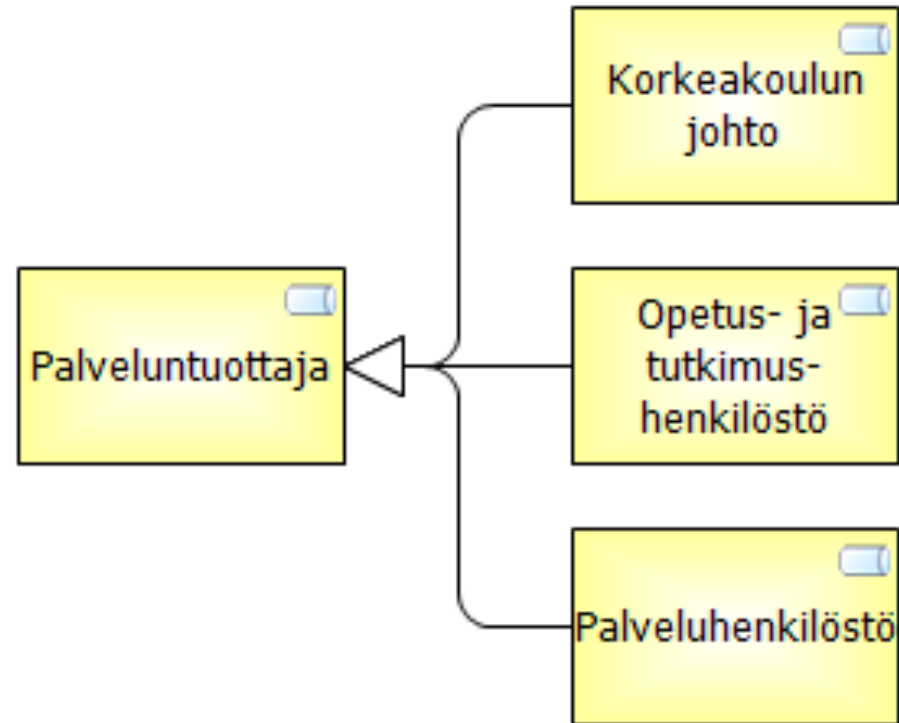
Sidosarkkitehtuurit

Oppijan ja opiskelijan keskeiset roolit

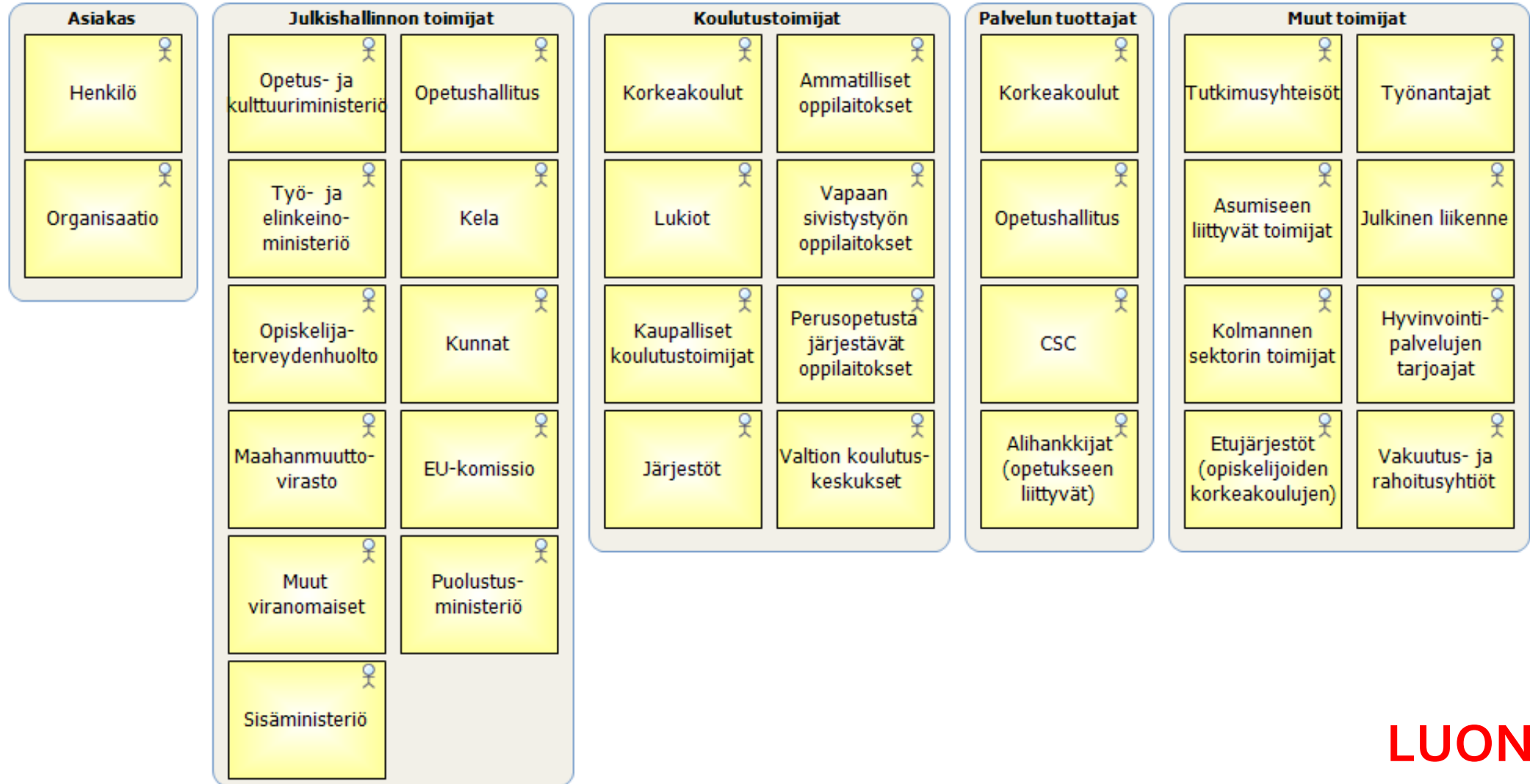
Muut korkeakoulun keskeiset toimijat

LUONNOS

<https://wiki.eduuni.fi/x/cDbTB>

Muut korkeakoulukentän keskeiset toimijat

LUONNOS

<https://wiki.eduuni.fi/x/cDbTB>

Oppijan prosessit (oppijan polku)

Palvelut

Korkeakoulun prosessit tuottavat palveluita oppijan käyttöön (liitetään oppijapolun vaiheisiin)

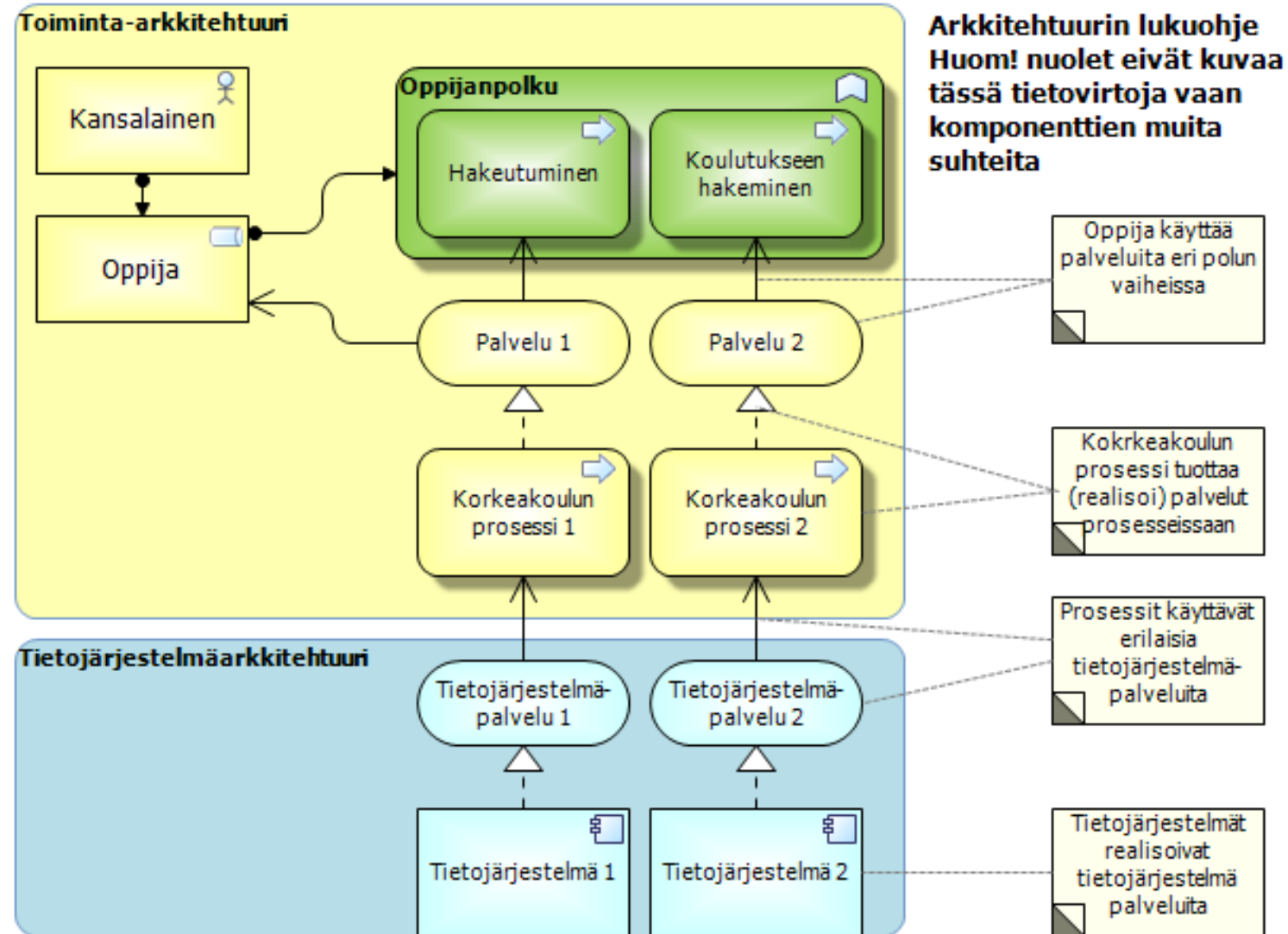
Palveluita tuottavat prosessit

(Liitetään kuhunkin tunnistettuun palveluun)

Oppijan polun metamalli

Tällä hetkellä kuvattu

- Oppijan polun askeleet ja keskeiset prosessit
- Oppijan käyttämät palvelut ja niiden kuvaukset
- Palveluita tuottavat prosessit otsikkotasolla
- Toistaiseksi tietojärjestäpalveluita ei ole kuvattu, tunnistettu kuitenkin tarve kuvata jotakin yhteisiä ratkaisuja

OPI-viitearkkitehtuuri

toiminta-arkkitehtuurikuvauksen tilanne 1/2019

Oppijan polku

Koulutustarpeen
tunnistaminen ja
koulutusvaihtoehtoihin
tutustuminen

Koulutukseen
hakeminen

Opiskeluoikeuden
ylläpito

Opintojen
suunnittelu

Opintojen
suorittaminen

Valmistuminen ja
työelämä

Oppijan käyttämät palvelut

Koulutustarpeen
tunnistamisen ja
koulutusvaihtoehtoihin
tutustumisen
palvelualue

Koulutukseen
hakemisen
palvelualue

Opiskeluoikeuden
ylläpidon
palvelualue

Opintojen
suunnittelun
palvelualue

Opintojen
suorittamisen
palvelualue

Valmistumisen ja
työelämän
palvelualue

Palveluita tuottavat prosessit

Koulutustarpeen
tunnistamisen ja
koulutusvaihtoehtoihin
tutustumisen
prosessialue

Koulutukseen
hakemisen
prosessialue

Opiskeluoikeuden
ylläpidon
prosessialue

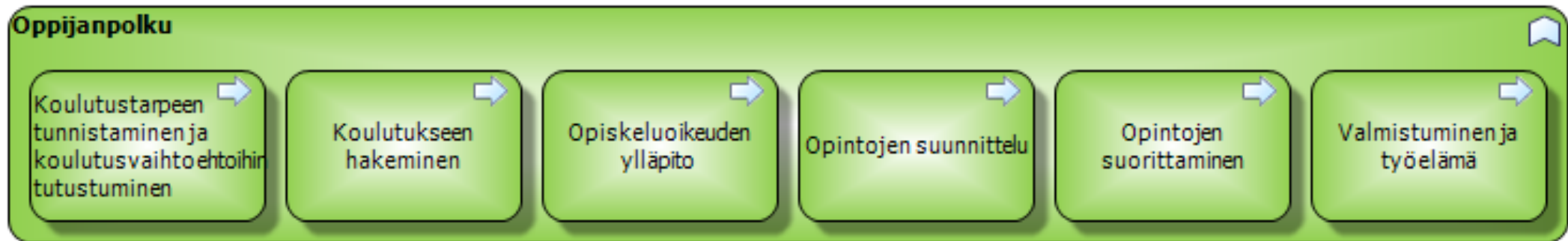
Opintojen
suunnittelun
prosessialue

Opintojen
suorittamisen
prosessialue

Valmistumisen ja
työelämän
prosessialue

LUONNOS

Oppijan polku

Koulustarpeen tunnistaminen ja koulutusvaihtoehtoihin tutustuminen

Oppija kartoittaa osaamis- ja koulustarpeitaan sekä etsii itselleen sopivaa koulustarjontaa. Oppija etsii ja saa tietoa erilaisista koulutusmahdollisuuksista ja saa hakuprosessiin liittyvää ohjausta ja neuvontaa.

Koulutukseen hakeminen

Hakija tekee valintoja koulutusvaihtoehtojen välillä ja tekee tarvittavat toimet koulutuksen toteutukseen pääsemiseksi hakukohteen vaatimusten mukaisesti. Hakija saa hakemiseen ja valintoihin liittyvää ohjausta ja neuvontaa.

Opiskeluoikeuden ylläpito

Opiskelija ylläpitää opiskeluoikeuksiaan ja lukuvuosi-ilmoittautumisiansa. Opiskelija voi siirtää tai päättää opiskeluoikeutensa sekä hakea harkinnanvaraista lisäaikaa tai opiskeluoikeuden palautusta.

Opintojen suunnittelu

Opiskelija tekee omia opintojaan koskevia suunnitelmia ja valintoja sekä aikatauluttaa opintojen etenemisen. Opintojen suunnittelussa huomioidaan mm. olemassa oleva osaaminen ja osaamistarpeet, kansainväliset liikkuvuusjaksot ja urasuunnitelmat. Opiskelija saa ohjausta opintojen suunnittelun tueksi.

Opintojen suorittaminen

Opiskelija kartuttaa omaa osaamistaan suorittamalla opintojen eri opiskeluvaihtoehtoja hyödyntäen. Opiskelija todentaa osaamisensa suorittamalla vaaditut opinnot sekä saa ja antaa palautetta opiskelusta. Opiskelija saa tarvitsemansa tuen ja ohjauksen opintojen suorittamiselle.

Valmistuminen ja työelämä

Opiskelija todentaa osaamisensa ja osaaminen tunnustetaan. Oppija käyttää osaamistaan ja kartoittaa uusia osaamistarpeita.

- Osaamis- ja koulustarpeen tunnistaminen
- Koulutusvaihtoehtojen kartoittaminen ja koulustarjontaan perehtyminen
- Hakeutumisen ohjaus ja neuvonta
- Päätös koulutukseen hakeutumisesta
- Olemassa olevan osaamisen hyödyntäminen

- Opiskelijaksi hakeminen
- Pääsy koulutukseen valintaprosessiin
- Opiskelupaikan vastaanottaminen
- Opiskelijaksi ilmoittautuminen (ilmoittautumalla opiskelijaksi tai maksamalla koulutukseen liittyvän maksun)

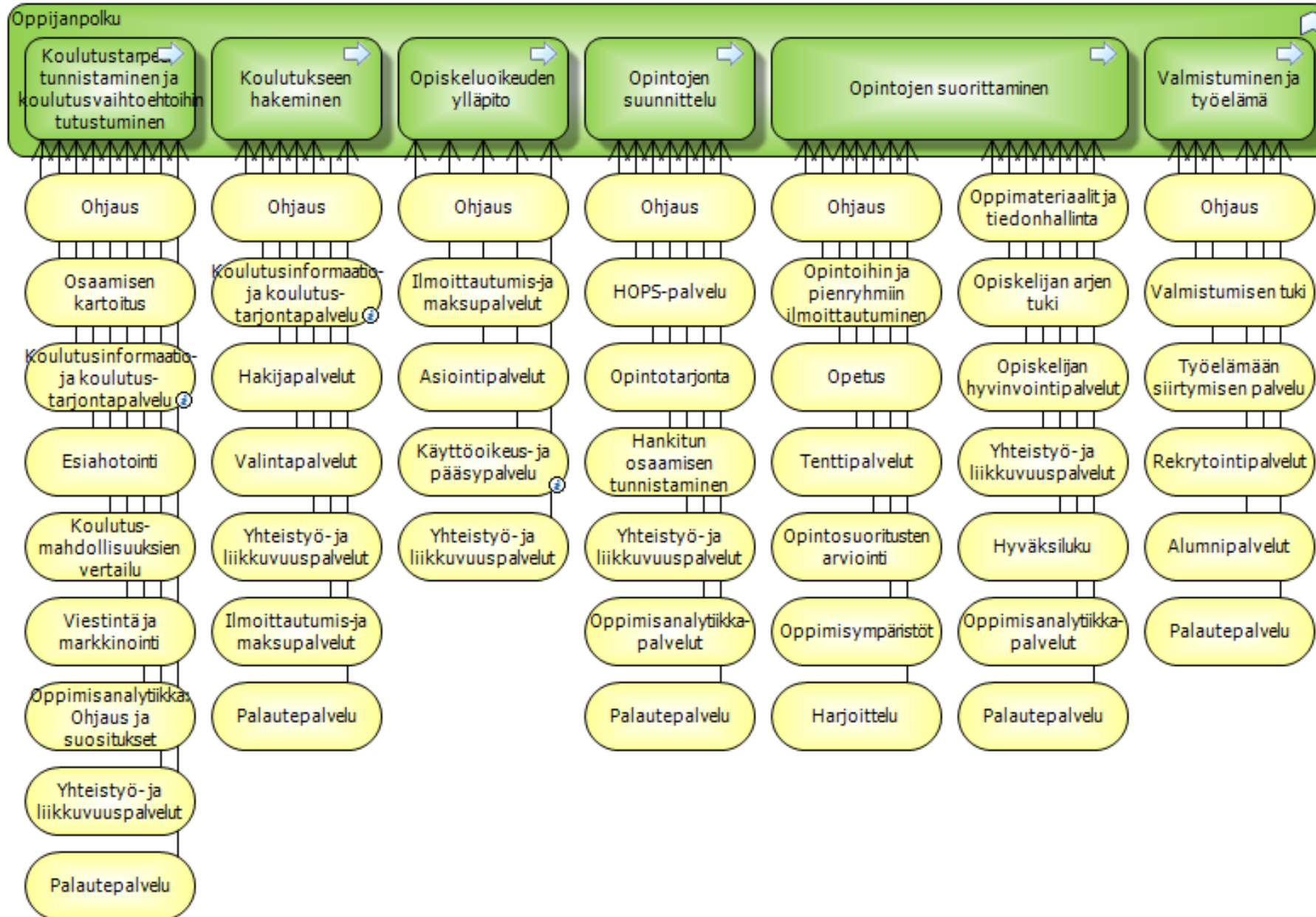
- Lukuvuodelle ilmoittautuminen
- Opiskeluoikeuden siirtäminen
- Opiskeluoikeuden päätyminen
- Opiskeluoikeuden harkinnanvaraisen lisäajan hakeminen
- Opiskeluoikeuden palautus

- Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
- Urasuunnittelu
- HOPSin laatiminen
- Opintojen ajoittaminen
- Ohjaukseen osallistuminen
- Työjärjestyksen suunnittelu

- Ilmoittautuminen suorittamaan opintoa
- Opetukseen osallistuminen
- Opinnon suorittaminen
- Opintopalautteen antaminen
- Hyväksilukujen hakeminen
- Liikkuvuus
- Harjoittelu
- Opinnäytetyö ja kypsyysnäyte
- Opiskelun tukipalvelut

- Valmistumispalaute
- Todistuksen hakeminen
- Todistuksen saaminen
- Alumnitoimintaan liittyminen
- Työelämään siirtyminen

Oppijan käyttämät palvelut

Palveluita tuottavat prosessit

Koulutustarpeen tunnistamisen ja koulutusvaihtoehtoihin tutustumisen prosessialue

Esimerkiksi:

- Koulutustarjonnan suunnittelu ja julkaisu
- Valintaperusteiden suunnittelu ja julkaisu
- Hakeutumisen ohjaus
- Osaamisen tarkastelun tuki

Koulutukseen hakemisen prosessialue

Esimerkiksi:

- Haku- ja valintaprosessin aikatauluttaminen ja kuvaaminen
- Valintakokeiden arviointi
- Valinnan tulosten julkaisu
- Yhteishaun ja yhteisvalinnan organisointi

Opiskeluoikeuden ylläpidon prosessialue

Esimerkiksi:

- Opiskeluoikeuden ylläpidon tuki
- Koulutukseen ilmoittautumisen tuki
- Maksujen hallinnoiminen

Opintojen suunnittelun prosessialue

Esimerkiksi:

- Opintoneuvonta
- Opinto-ohjaus
- HOPS tuki ja hyväksyminen
- Hyväksilukuprosessi
- Ristiinopiskeluprosessi
- Opetusyhteistyön suunnitteluprosessi

Opintojen suorittamisen prosessialue

Esimerkiksi:

- Opetusprosessi
- Opetuksen tukiprosessit
- Opinto-ohjaus
- Harjoitteluprosessi
- Kirjastoprosessi
- Opetusyhteistyöprosessi
- Ristiinopiskeluprosessi
- Hyväksilukuprosessi

Valmistumisen ja työelämän prosessialue

Esimerkiksi:

- Valmistumisprosessi
- Urasuunnittelun tuki
- Alumnipalveluprosessi
- Rekrytointipalveluprosessi

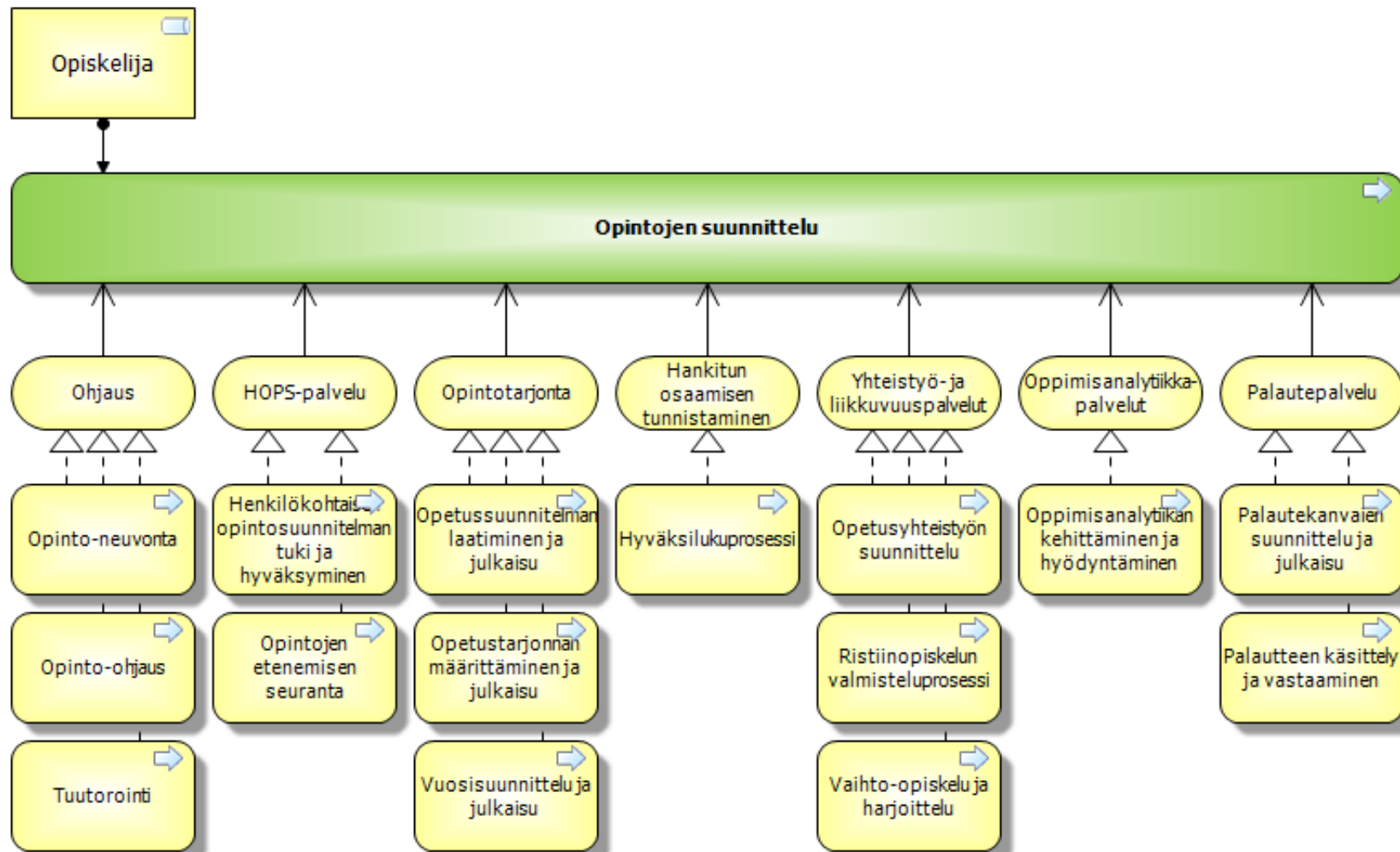
! Prossien osalta kuvaukset puuttuvat vielä kokonaan

! Yllä kuvattuihin prosesseihin liittyy lisäksi erilaisia taustaprosesseja, jotta nämä voivat toteutua

! Tunnistettu tarve kuvata henkilöstölle tarjottavat palvelut ja niitä toteuttavat prosessit, jotta oppijalle tuotettavat palvelut voivat optimaalisesti toteutua (päivityksen ensimmäisessä vaiheessa keskitytty oppijan näkökulmaan)

Esimerkki opintojen suunnittelu askeleesta

Esimerkkikuva yhdestä oppijan polun askeleesta, siihen liittyvistä palveluista ja palveluita tuottavista prosesseista

LUONNOS

Viitearkkitehtuurityön eteneminen

Seuraavat askeleet

- Prosessikuvausten työstäminen
- Oppijan polun ja palveluiden arviointi sekä jatkotyöstäminen
- Visualisointien ideointi ja työstäminen
- Julkaisupaikka ja materiaalit
- Tietojärjestelmäpalvelut

Tulevat tapahtumat

- **Iskuryhmä:** jatkuva työstäminen, etäkokous 2/2019, lähitapaamiset maaliskuussa ja huhtikuussa
- **Synergia:** etäkokoukset helmi- ja maaliskuussa, työpaja huhtikuussa
- **KOOTuki 2.4. & 14.5.**
- **Kevätseminaari 21.–22.5.**
- **OHA-Forum 14.2.**
- **AMK-OHA**
- **KA-SIG** rinkikokoukset

Viitearkkitehtuuripäivityksen aikataulutus

facebook.com/CSCfi

twitter.com/CSCfi

youtube.com/CSCfi

linkedin.com/company/csc---it-center-for-science